

‘Je bent Nederlander en blijft Nederlander’

Maar liefst twaalf jaar lang woonde en werkte **Arjan Zwiers** in Canada. Eerst in de melkveehouderij, later in de varkens. Hij beleefde goede tijden en slechte tijden. Zelfs zo slecht, dat hij en zijn vrouw Margriet besloten terug te keren naar Nederland. Van die beslissing heeft hij geen moment spijt gehad. “We zijn uit armoe teruggekeerd naar Nederland, maar mijn leven is drie keer zo rijk geworden.”

De rust en ruimte, de mooie natuur, vuurtjes stoken in de tuin. Natuurlijk mist Arjan Zwiers het leven in Canada wel eens. Maar hij kwam er ook achter dat hij het leven in Nederland had gemist in al die jaren overzee. De sociale contacten, het verenigingsleven, naar het theater gaan, toneel spelen. Vier jaar zijn hij en Margriet al weer terug in het Drentse Hijken. In zijn werk bij een grote voerleverancier vindt hij veel voldoening, vooral door de vele contacten. Ik moet gewoon mensen om me heen hebben, zegt Arjan. Boer worden ziet hij niet meer zitten. Nooit meer. Hoe anders was dat zestien jaar geleden, toen hij als HAS-student richting Canada vertrok voor stage. School maakte hij niet eens af, zo'n haast had hij om zich voorgoed in dat land te vestigen.

Miljoen voor melkvee

Canada is 5500 km breed en 4600 km lang en is daarmee het op één na grootste land ter wereld. Veel Nederlandse boeren emigreren naar Ontario en Alberta. Ontario heeft een gematigd klimaat: de winters duren minder lang en de temperaturen zijn minder laag dan in provincies met een landklimaat, zoals Alberta. Daar kan het 's winters vrij koud worden, al voelt het minder koud aan door de lage luchtvochtigheid. Sociale voorzieningen in Canada zijn ongeveer hetzelfde geregeld als in Nederland en ook het politieke stelsel is hetzelfde opgebouwd. Het belastingklimaat is gunstig. Wie zich wil vestigen in Canada moet eerst een visum aanvragen. Er wordt beoordeeld of je een investeringsplan hebt, gezond bent en of je ooit met justitie in aanraking bent geweest. En natuurlijk hoeveel geld je meebrengt. Om een melkveebedrijf te starten in Canada heb je ongeveer een miljoen Canadese dollars nodig. In de varkenshouderij kun je met 400.000 CAN\$ al een aardige start maken. In de akkerbouw ligt het er maar net aan wat voor bouwplan je hebt. Voor een goedlopend aardappelbedrijf in Zuid Alberta wil de bank wel de helft financieren. Grond kost ongeveer tussen de 1000 en 6000 CAN\$ per acre (2,5 acre is een hectare) afhankelijk van de plek en of het beregend land betreft. ←

Arjan en Margriet in Canada

Arjan in actie op een rodeo

Eigen bedrijf

Na te hebben gewerkt voor verschillende melkveehouders in Canada, wilde Arjan graag voor zichzelf beginnen. Een melkveebedrijf zat er niet in, te duur. Wel lukte het om een vleesvarkensbedrijf in Polonka – Alberta te huren. Inmiddels had hij zijn huidige vrouw Margriet leren kennen. Zij zocht als Nederlandse ook haar geluk in Canada. De zaken gingen goed en de twee besloten een zeugenbedrijf te huren op een heel andere plek, vlak tegen de grens van Saskatchewan. Na twee jaar kwam de kans voorbij om een zeugenbedrijf te kopen in Edmonton. De kans werd gepakt, kopen is beter dan huren en ze hadden goed verdiend. Het was geen nieuw bedrijf, oude rotzooi zelfs, aldus Arjan. Maar hij zou het wel aan de gang krijgen. Daar ging het mis.

Arjan kreeg het niet aan de gang. Het hielp ook niet bepaald dat de voerprijzen in die tijd door het dak gingen vanwege droogte, terwijl de varkensprijzen tegelijkertijd kelderden. Het was aanmodderen, hard werken en niets verdienen. In 2004 zag Margriet het niet meer zitten. Ze wilde terug naar Nederland, terug naar haar familie. Het kwam voor Arjan als een donderslag bij heldere hemel. Zelf had hij er nooit over geprakkiseerd om terug te gaan. Maar ze deden het wel.

Geen spijt

Dat is nu vier jaar geleden en Arjan heeft zijn plek in Nederland helemaal gevonden. Hier kan hij genoeg verdienen. Hij geniet van de Nederlandse cultuur, van het feit dat alles hier zo goed is geregeld. Hij wil niet meer terug. Zijn vrouw wel, zij is op en top boerin, werkt ook nu nog bij een zeugenbedrijf. Spijt heeft Arjan niet van zijn tijd in Canada, al vindt hij dat emigratiemakelaars het verhaal soms wel mooier maken dan het is. Dat er zo'n goed sociaal leven is bijvoorbeeld. Het is elk geval heel anders dan in Nederland, weet hij nu. Hij is er wel achter: je bent Nederlander en je blijft Nederlander, hoe lang je ook in het buitenland hebt gewoond. ←